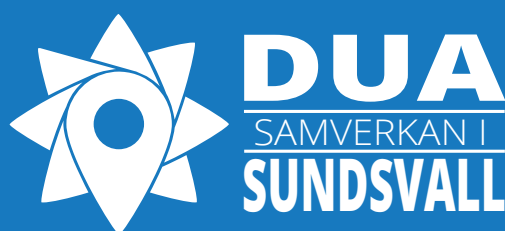

Ungdomsperspektiv DUA Sundsvall

Tema: Det kommunala aktivitetsansvaret

Ett samverkansprojekt mellan
Arbetsförmedlingen och
Sundsvalls kommun

Innehåll

Vad är DUA?.....	3
Ungdomsperspektiv	4
Vad är KAA?.....	4
Varför KAA?.....	4
Urval ungdomsreferensgrupp.....	5
Metod	6
Träff 1: Motiverande faktorer	7
Träff 2: Insatser inom KAA.....	8
Träff 3: De förädlade idéerna.....	11
Förvaltning av idéerna	14
Utvärdering.....	15

Layout och grafisk produktion: Sundsvalls kommun, Servicecenter-Administration, Kontorsservice 2017

Vad är DUA?

DUA, delegationen för unga till arbete, är ett regeringsuppdrag som startade år 2015. DUA är en nationell satsning för att sänka ungdomsarbetslösheten genom ökad samverkan mellan statliga och kommunala arbetsmarknadsåtgärder på lokal nivå.

Runt om i landet har Arbetsförmedlingen och kommuner skrivit DUA-överenskommelser för att främja denna samverkan. Nationellt pågår DUA-projektet till februari 2019.

DUA-överenskommelsen kring ungdomar i Sundsvall skrevs hösten 2015 och omfattar alla ungdomar som är folkbokförda i Sundsvalls kommun och är mellan 16-24 år. I den överenskommelsen enades Arbetsförmedlingen och Sundsvalls kommun (Förvaltningen Arbete, Vuxenutbildning och Integration samt Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen) om tre mål att arbeta för:

Att halvera ungdomsarbetslösheten: Arbetslösheten är högre för unga än för äldre.

Det kan till viss del förklaras av att de unga är på väg in på arbetsmarknaden. De kan därmed sakna relevant arbetslivserfarenhet och relevanta kontakter. En tidig etablering på arbetsmarknaden ökar emellertid chanserna för en långvarig egenförsörjning. När DUA-överenskommelsen kring ungdomar skrevs hösten 2015 var ungdomsarbetslösheten i Sundsvalls kommun 15,6 procent, sommaren 2017 var den 11,1 procent.

Att öka andelen unga med gymnasieexamen: Målet är att öka andelen unga, som

har en gymnasieexamen efter fyra år, till 80 procent innan slutet av år 2018. När DUA-överenskommelsen kring ungdomar skrevs år 2015 var siffran 73,5 procent. Målsättningen med att nå 80 procent ligger i linje med barn- och utbildningsnämndens mål och resursplan. Forskning pekar på att en gymnasieexamen är den enskilt största skyddsfaktorn för att en person ska etablera sig på arbetsmarknaden.

Att få koll på varje ungdom 16-20 år (KAA): Genom att skriva in det kommunala aktivitets-

ansvaret (KAA) i DUA-överenskommelsen sattes ett större fokus på frågan, vilket bland annat innebär att en samordnare, Hans Wiklund inom Barn- och utbildningsförvaltningen, nu arbetar uteslutande med denna fråga.

Effekterna av DUA-arbetet, både lokalt och nationellt, har resulterat i gemensamma mål och arbetsprocesser, tydligare styrning och effektivare resursanvändning.

- I februari 2017 gav regeringen DUA-delegationen i uppdrag att fördjupa och främja samverkan kring nyanlända. DUA bytte då namn till **Delegationen för unga och nyanlända till arbete**, även fortsatt förkortat DUA.
- Under hösten 2017 kommer även en lokal DUA-överenskommelse att skrivas om fördjupad samverkan kring nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Ungdomsperspektiv

Ungdomars delaktighet och inflytande är en viktig del av att bygga strukturer som är anpassade till målgruppens behov. Det innebär att unga bör betraktas som en mångfald individer, stöddas att bli självständiga och ha möjlighet att vara delaktiga i samhällets beslut. Frågor och beslut som rör unga bör baseras på kunskap om och av unga. Därför har DUA Sundsvall en ungdomsreferensgrupp som kan ge sina tankar och synpunkter på arbetet. Ungdomsreferensgruppen består av ungdomar i åldern 16-24 år med blandade erfarenheter.

Under våren 2017 har ungdomsreferensgruppen hjälpt det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) med verksamhetsutveckling. De områden som det fokuserades på var:

- Hur kan skolavbrott förebyggas?
- Vilka insatser behövs om en person avbrutit sina gymnasiestudier?

Vad är KAA?

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) innebär att kommunen har en skyldighet att erbjuda aktiviteter till unga mellan 16-20 år som inte påbörjat, eller som gjort avbrott från ett nationellt gymnasieprogram, alternativt avslutat gymnasieskolan utan en gymnasieexamen.¹ Detta för att undvika att unga från en tidig ålder hamnar i utanförskap eller inte får det stöd de behöver. Det är den kommun där eleven är folkbokförd som har aktivitetsansvaret. Inom Sundsvalls kommun ligger ansvaret för KAA på Barn- och utbildningsförvaltningen.

Aktivitetsansvaret gäller för ungdomar som:

- är folkbokförda i kommunen, inte längre är skolpliktiga och inte har fyllt 20 år.
- genomför utbildning på introduktionsprogram i gymnasieskolan.
- genomför inte utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning.
- har inte fullföljt utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning (gjort avbrott eller gått ur gymnasiet utan gymnasieexamen)

KAA innebär att:

- kommunen håller sig löpande informerad om hur deras ungdomar är sysselsatta.
- kommunen erbjuder lämpliga individuella åtgärder till ungdomarna som omfattas av KAA.
- åtgärderna ska motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning.
- kommunen ska dokumentera sina insatser på lämpligt sätt och föra ett register över ungdomarna.

Varför KAA?

Bland de aktörer som arbetar med ungdomar är gruppen inom KAA den som anses mest prioriterad. Anledningen till detta är att unga utan gymnasieexamen är en av de grupper som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden. Detta går också i linje med all forskning som pekar på att en gymnasieexamen är den enskilt största skyddsfaktorn för att en individ ska etablera sig på arbetsmarknaden.² Att välja KAA som det första temat inom DUA:s arbete med ungdomsperspektiv kändes därför givet.

¹ <https://www.skolverket.se/regelverk/skollagen-och-andralagar/kommunernas-aktivitetsansvar-for-ungdomar-1.229260>

² <http://webbutik.skl.se/sv/artiklar/utbildning-nyckeln-till-arbetet.html>

Urvalet till ungdomsreferensgruppen

Intresseanmälan till ungdomsreferensgruppen spreds i de samverkande organisationerna inom DUA Sundsvall. Samtliga 24 ungdomar som anmälde sitt intresse kontaktades av samordnarna för en kortare telefonintervju och av dessa valdes elva ut att delta. I urvalsprocessen togs det hänsyn till bakgrundsfaktorer som kön, skolbakgrund, ålder, nuvarande sysselsättning och anledningen till att de valt att visa intresse för uppdraget.

Alla medlemmar i ungdomsreferensgruppen anmälde själva sitt intresse för att delta. Av de elva som valdes ut slutförde åtta ungdomar hela uppdraget. För de timmar ungdomarna investerade fick de ett uppdragsarvode.

Tjej	Kille	Ålder	Skolbakgrund	Nuvarande sysselsättning	Anledning att delta
X		20	Gymnasie-examen	Eftergymnasial utbildning	Politiskt aktiv, vill påverka
X		22	Avbröt gymnasiet år 2	Arbetsmarknads-politisk åtgärd	Vill hjälpa andra, få till bättre hjälp
X		24	Gymnasie-examen	Sjukskriven, pågående rehabilitering	En chans att påverka
	X	22	Gymnasie-examen	Universitet	Vill underlätta för ungdomar att lyckas
	X	19	Grundskola	Gymnasieskola	Hjälpa andra ungdomar att få jobb
X		20	Grundskola	Folkhögskola, allmän linje	Personlig utveckling, utmaning
X		24	Gymnasie-examen	Universitet	En chans att påverka
X		22	Grundskola	Folkhögskola, allmän linje	Egna erfarenheter av utanförskap, avhoppare
	X	22	Gymnasie-examen via folkhögskola	Arbetar	Vill hjälpa andra, få till bättre hjälp
X		23	Gymnasie-examen	Timanställd	Erfarenhet av psykisk ohälsa, vill påverka till bättre stöd under skoltiden
	X	17	Grundskola	Gymnasieskola	Verkar roligt

Metod - värdeskapande lärande

Sedan 2014 pågår ett utvecklingsprojekt med utbildningsinsatser genom värdeskapande lärande i Sundsvalls kommunkoncern. Detta innebär att deltagaren lär sig genom att försöka skapa något av värde för personer utanför den egna gruppen. Effekterna har visat sig vara många och starka. Värdeskapande lärande leder till att deltagare upplever en ökad meningsfullhet kring uppdraget, att de blir mer motiverade, att de utvecklar en stark entreprenöriell passion, att de får stärkt självförtroende och att de presterar bättre.³ Av denna anledning valdes värdeskapande lärande som metod gällande ungdomsreferensgruppens uppdrag.

Ungdomsreferensgruppen träffades sammanlagt tre gånger med temat KAA, och dessutom genomförde deltagarna två uppdrag på temat mellan träffarna. Uppdragen gjordes på egen hand och bestod i att få feedback på två olika uppdrag från minst två olika personer. De olika uppdragsbeskrivningarna redovisas vid respektive områden. Huvudsyftet med detta var att utveckla idépresentationerna och ytterligare bredda målgruppen för att få feedback från så många som möjligt. Ansvarig för dessa träffar var DUA-samordnarna Caroline Holmström och Emil Ulander, KAA-samordnare Hans Wiklund samt Malin Heimer Nilsson, projektledare och metodansvarig för värdeskapande lärande inom Sundsvalls kommun. Malin Heimer Nilsson bistod med sin expertis vid alla tre träffar.

Deltagarna fick registrera sina uppdrag i mobilappen LoopMe som installerades i deras läsplattor, datorer eller mobiltelefoner. Samordnarna hade möjlighet att kommentera app-rapporten via en chatt-funktion och på så vis stödjade deltagaren till ytterligare reflektioner.

³ <http://vcplist.com/wp-content/uploads/2016/12/Entrepren%C3%B6riell-utbildning-som-v%C3%A4rdeskapande-l%C3%A4rande-en-tredje-v%C3%A4g-Lackeus-S%C3%A4vetun.pdf>

Träff 1: Motiverande faktorer

Under den första träffen fick ungdomsreferensgruppen berätta för varandra om en händelse, situation eller period i sitt liv då de kände sig riktigt engagerade och motiverade, och att de lärde sig något. Detta för att gruppen skulle identifiera de krafter som driver dem, både personliga egenskaper och externa faktorer. Syftet med detta var att på ett lösningsorienterat vis se vilka faktorer som kan förebygga skolavbrott och att upptäcka vilka insatser som olika personer är i behov av om de avbrutit sina gymnasiestudier eller inte läst ett nationellt gymnasieprogram.

Faktorer som gruppen identifierade:

Personliga egenskaper:

- Drömmen/målet – målinriktad
- Medvetenhet
- Självkänsla
- Självförtroende
- Nyfikenhet
- Sökande
- Självständighet
- Orädd
- Vill uppleva nya saker
- Äventyrlig
- Självinsikt/lära känna sig själv
- Engagerad
- Lyhörd
- "Kliva utanför lådan"
- Kunna hantera osäkerhet
- Kunna vara sig själv
- Positiv inställning
- Driv
- Höga mål
- Målorienterad
- Intresse
- Dedikerad
- Humor
- Vilja att påverka
- Våga testa nya vägar
- Ansvarstagande
- Envis
- Hitta sin grej
- Hitta sig själv

Yttre faktorer:

- Familjens stöd
- Mentor/förebild
- Skolan/lärare
- Chef
- Feedback
- Beröm
- Bekräftelse
- Våga satsa
- Rektor
- Positiva krav
- Bli sedd
- Komplimanger
- Pushning
- Få uppdrag
- Möjligheter
- Uppmuntran
- Trivsel
- Familj
- Miljö
- Vänner
- Känslan av att vara behövd
- Meningsfullhet
- Självförverkligande
- Framtidsvisioner
- Att bli sedd
- Gemenskap
- Gruppdynamik
- Förståelse
- Tro på individens förmåga
- Mentor
- Vision
- Kompisstöd
- Yttre inspiration ex, film , tekniska lösningar
- Bekräftelse

Dessa faktorer kompletterades utifrån den första hemuppgiften som deltagarna genomförde, (se uppdragsbeskrivning nedan). Genom denna hemuppgift tredubblades målgruppen. Med utgångspunkt i såväl deltagarnas som de intervjuades berättelser kom ungdomsreferensgruppen fram till att de motiverande faktorerna tycks vara samma oavsett person.

Uppdragsbeskrivning:

Ha ett samtal med en person om situationer där personen har upplevt motivation och engagemang att lära och utvecklas. Kanske en person som tidigare har känt sig motiverad och engagerad men har tappat det. Beskriv kort vem du pratade med och vad du tar med dig från samtalet.

Träff 2: Insatser inom KAA

Med utgångspunkt från de faktorer som bygger engagemang och motivation inleddes andra träffen med att diskutera hur dessa insikter kan vävas in i arbetet kring KAA. De frågor gruppen fick jobba med var:

- **Hur kan vi förebygga avbrott i gymnasiet?**
- **Vilket stöd behöver de som har gjort avbrott i gymnasiet?**

Baserat på intresse valde deltagarna i ungdomsreferensgruppen vilket område de ville arbeta vidare med. De två grupperna fick sedan brainstorma kring dessa olika frågor och lista alla de insatser de kunde komma på i ämnet.

Fråga: Hur kan vi förebygga avbrott i gymnasiet?

- Fler tillval (bygga på intresse som motivation)
- Fler motivationspedagoger i skolan, viktigt att bli sedd och uppmuntrad
- Näringslivet erbjuder prova-på-verksamheter för att få testa olika yrken
- Bättre information inför gymnasieval
- Välja kurspaket istället för linjer på gymnasieskolan
- Koppla intressen till undervisning
- Väva in utomhusaktiviteter/nya upplevelser i undervisningen
- Föräldrastöd – så att föräldrarna i sin tur kan vara bra stöd till sitt barn
- Lärarstöd – lärare är i första hand pedagoger och vet kanske inte alltid hur de ska hantera sociala frågor
- Variation i undervisningen
- Lärarstöd – kompetensutveckling för att lärare ska få inspiration till att variera undervisningen
- Verka för en uppmuntrande kultur i skolan
- Lyfta fram förebilder genom undervisning och göra undervisningen "mänskligare", exempelvis bjuda in lokalpolitiker till lektionerna i samhällskunskap.
- Mer dramalektioner, spel och lek
- Fira framgångar (och arbeta utifrån belöning)

Fråga: Vilket stöd behöver de som har gjort avbrott i gymnasiet?

- Kurser – kunna läsa enstaka gymnasiekurser, kanske på distans?
- Få möjlighet till helt andra kurser, kanske HLR?
- Få fortsätta utvecklas, även på andra vis än skolgång i det skedet
- Prova på saker – vidga perspektiv
- Praktik
- Uppmuntra nya intressen, bygga självkänsla
- Inventera: vad är jag bra på?
- Uppföljande samtal: Vi ser dig!
- Föreläsningar
- Studiebesök
- Kändisar och förebilder som visar att det går ändå, trots att resan inte varit spikrak
- Socialt stöd
- Stödverksamhet
- Ett sammanhang, någonstans att gå till
- Yrkesvägledning (inte via arbetsförmedlingen)
- Kurator och vägledningsinsatser
- Uthållighet och tro
- Pushning – visa nya idéer
- Individanpassat innehåll
- Anpassa tiden efter individen. Det ska vara okej att vara där på halvfart
- Samverkan med arbetsförmedlingen
- Mera resurser på arbetsförmedlingen
- Större förståelse för målgruppen och dess utmaningar
- Måste man välja i årskurs nio? Ett år av inspiration först? Kanske minskar stressen i nian?
- "Sabbatsår", "friår" mellan årskurs nio och gymnasiet med stöd under året. Det skulle göra det lättare att återgå till skolan i stället för att helt hoppa av eller inte gå vidare direkt

Forskning visar att den absolut vanligaste orsaken att elever avbryter sina studier är mobbning och socialt utanförskap, på andra plats ligger bristen på pedagogiskt stöd i skolan.⁴ Detta är någonting som ungdomarna i ungdomsreferensgruppen tycks ha instinktiv förståelse för då de två huvudspåren bland förebyggande faktorer består av socialt stöd samt varierad pedagogik för att möta individens behov.

Utifrån den tidigare brainstormingen fick deltagarna välja den eller de idéer som de ville arbeta vidare med. För att vidareutveckla sin idé skulle de besvara tre frågor:

- Vad?** – Beskriv insatsen/idéen
- Varför?** – Förklara varför insatsen/idéen bidrar till lösning
- Hur?** – Beskriv hur det ska gå till konkret

De tre idéerna som valdes ut av grupperna att arbeta vidare med var:

- Variation av undervisningsformer på gymnasieskolan
- Möjlighet för alla att sätta ihop sitt eget program på gymnasiet
- Drivkraftspunkten - en verksamhet vid skolavhopp innehållande de tidigare listade insatserna

Tillsammans i grupp fick de besvara de tre frågorna: vad, varför och hur. Därefter fick de i hemuppgift att vidareutveckla idéerna enligt uppdragsbeskrivningen nedan till nästa träff.

Uppdragsbeskrivning:

Sök upp personer som du tror kan hjälpa dig att utveckla idén. Du kan till exempel berätta om idén för någon och be om feedback om hur den kan utvecklas. Eller finns det någon liknande insats som görs någon annan stans? Leta upp information som kan hjälpa er att utveckla idén. (Tidningsartiklar, TV-inslag, hemsidor, kontakta någon som arbetar med insatsen). Berätta kort om hur du gått tillväga för att få feedback eller ny information.

⁴ https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/tioorsaker.pdf

Träff 3: De förädlade idéerna

Under den sista fysiska träffen med ungdomsreferensgruppen fick deltagarna chansen att presentera de idéer som de i grupp och via hemuppgift jobbat vidare med.

Fråga: Hur kan vi förebygga avbrott i gymnasiet?

Lösning: Variation av undervisningsformer på gymnasieskolan

Denna idé lyftes med motiveringen att alla individer lär sig på olika sätt. Det effektivaste sättet att finna varje individs lärostil ansågs vara att fråga individen.

“Alltså vi lär oss olika, därför ska det finnas varierade undervisningsval av lärarna till eleverna”

/Deltagare i ungdomsreferensgruppen

Exempel på olika vägar till lärande var:

- Föreläsningar
- Rollspel
- Lekar
- Muntliga prov
- Se på film
- Redovisa i film-format
- Inlämningsuppgifter
- Hemtentamen
- Gästföreläsningar
- Paneldebatter
- Bjuda in näringslivet

För att bidra till mer variation i undervisningen ansåg gruppen att lärare ska få mer stöd av huvudmannen kommunen för att utvecklas i sin yrkesroll. Under resonemanget lyftes även faktorn att det är viktigt att lärare har tillgång till kontinuerlig fortbildning. Gruppen förslog en pedagogisk kurs för lärare där olika pedagogiska verktyg och varierande undervisningsstilar presenteras. Gruppen förslog också att insatsen ska utvärderas och följas upp av eleverna för att se om kursen gett effekt i praktiken.

Fråga: Hur kan vi förebygga avbrott i gymnasiet?**Lösning: Möjlighet för alla att sätta ihop sitt eget gymnasieprogram**

Denna idé bygger på motivation och intresse som drivkraft och syftar till att elever själva ska kunna sätta samman sin utbildning. Det vill säga plocka ihop sitt eget kursutbud istället för att välja ett färdigt gymnasieprogram.

**“Varför ska vi skilja på intresse och utbildning,
när vi skulle kunna kombinera dem?
Då får vi mer motiverade elever och mer
motiverade lärare som vill lära ut saker och ting”**

/Deltagare i ungdomsreferensgruppen

- Tillval efter intresse
- Stort utbud av tillval genom företag och föreningar i kommunen
- Bygga på intresse som drivkraft
- Får mer motivation till att gå till skolan
- Fråga eleverna om nya tillval
- Knyta ihop variation i undervisning och intresse av tillvala
- Knyta ihop arbetslivet med skolan
- Samarbete mellan skolorna för att erbjuda alla lika möjligheter

Genom att elever själva väljer sammansättningen på sin utbildning så är tesen att fler individer skulle fullfölja sina studier och få bättre studieresultat. Eleven skulle själv ha möjlighet att fylla sina dagar med det innehåll som känns värdefullt för just denne. Diskussioner fördes även om kursutbudets variation kunde influeras av det lokala närings- och föreningslivet. På det viset skulle elever uppleva att de ansträngningar de lade ned under skoltimmarna även användes i arbetslivet.

Deltagarna ansåg även att ungdomar borde tillfrågas i samband med att nya kursplaner och tillval tas fram i skolan, och att ungdomar ska få chans att påverka de frågor som rör dem. Detta kan ske på olika plan – både från Skolverket genom att ungdomar blir tillfrågade om ämnesmålen – men även på lokal nivå, exempelvis med omröstning om vilka ämnen som ska finnas som individuellt val på respektive gymnasieskola. På det här sättet skulle ungdomars intresse och vilja att påverka tas tillvara.

Fråga: Vilket stöd behöver de som har gjort avbrott i gymnasiet?

Lösning: Drivkraftspunkten

Grundtanken med Drivkraftspunkten är att det ska vara en verksamhet som riktar sig till ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Dessa ungdomar ska ha en arena där de kan fortsätta utvecklas på sina egna villkor, och där det finns resurser för att stötta dem i denna utveckling. Nedan redovisas den presentation som arbetsgruppen kring Drivkraftspunkten höll:

”Det finns individer som avslutar sina studier på grund av att de blir utsatta. Det blir lätt att man inte återgår till sina studier för att miljön har blivit ett trauma, så låt oss bryta denna norm med hjälp av Drivkraftspunkten!

Individerna kommer att fortsätta att isolera sig från samhället vilket kan leda till många olika former av psykisk ohälsa. Hur ska vi lösa det här problemet?

Jo, för att motivera och stötta individerna och på så sätt hjälpa dem att hitta sin inre motivation och självkänsla. Den här Drivkraftspunkten är en verksamhet som kan erbjuda en individuell anpassning efter personens förmågor och hälsa.

Man gör en personlig plan med personliga mål för att nå den inre motivationen. Med hjälp av en företagskoordinator, yrkesvägledare, kurator, lärare och jobbcoach kan detta bli möjligt! Man ska kunna kombinera intressen med skoluppgifter eller framtida arbete för att öka motivationen. De positiva effekterna som vi tänkte kan komma från den här idén är mindre arbetslöshet, mindre psykisk ohälsa, fler får fullständiga betyg och förhoppningsvis en ökad självkänsla. En lösning på behovet är att stötta våra individer i samhället och att ge dem det stöd de behöver för att inte riskera avhopp och isolering!”

Ungdomsreferensgruppen betonade att verksamheten kring Drivkraftspunkten måste vara tillgänglig för alla med det behovet och att de ska kunna spendera sin skoltid där. Att oavsett om man valt att avbryta sina studier eller inte, ska man alltid ha ett givet sammanhang och kunna undvika isolation och utanförskap. En av deltagarna i ungdomsreferensgruppen uttryckte sig såhär:

**”Om det finns en mottagare,
bara någonstans att gå,
då kanske det svarta hålet försvinner”**

/Deltagare i ungdomsreferensgruppen

Ungdomsreferensgruppen lyfte även fram att det måste finnas individuell anpassning efter personers förmågor och hälsa. Att fokus bör ligga på positiva aspekter som att uppmuntra och motivera och att det är viktigt att det görs en personlig plan med individuellt satta mål.

Något ungdomsreferensgruppen problematiserade var hur ingången till denna verksamhet skulle se ut och hur deltagarna skulle få ekonomisk ersättning för sitt deltagande, likt studiebidraget. Ramarna för bland annat detta behöver det fortsätta att arbetas kring.

Förvaltning av idéerna

De idéer ungdomsreferensgruppen arbetat med presenterades för DUA:s styrgrupp i juni 2017. Styrgruppen består av: Ordförande Therese Sjögren, arbetsförmedlingschef Sundsvall-Ånge, Leena Utterström, förvaltningsdirektör Favi (förvaltningen för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration), Lars Karlstrand, förvaltningsdirektör barn- och utbildningsförvaltningen, Silvia Sandin Viberg, förvaltningsdirektör socialtjänsten, Christiane Rüdiger (V), nämnsordförande Navi (nämnden för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration), João Pinheiro (S), nämnsordförande barn- och utbildningsnämnden, Malin Larsson (S), nämnsordförande socialnämnden.

Som en följd av ungdomsreferensgruppens arbete kommer DUA Sundsvall att fortsätta arbeta med ett ungdomsperspektiv framöver. Det uppdrag som utfördes under våren 2017 var en försöksverksamhet och tack vare det goda utfallet kommer ungdomsperspektivet att leva vidare även framöver.

Den återkoppling DUA:s styrgrupp gav kring de utvalda idéerna var följande:

Variation av undervisningsformer på gymnasieskolan: Detta har Sundsvalls kommun börjat arbeta en del med, exempelvis via värdeskapande lärande. Och det är något som skulle kunna göras i mycket högre utsträckning. Denna fråga togs emot av en utredare inom gymnasiefrågor vid Barn- och utbildningsförvaltningen och hen kommer att arbeta vidare med hur variation av undervisningsformer kan implementeras ytterligare i gymnasieskolan.

Möjlighet för alla att sätta ihop sitt eget program på gymnasiet: Detta är en bra idé som styrgruppen också kände igen från tidigare resonemang. Men det är en centralt styrd fråga som Sundsvalls kommun inte kan ändra lokalt. Reglerat i Skollagen kapitel 16 paragraf 13, avvikelser från nationellt program.

Drivkraftspunkten, verksamhet vid skolavhopp: Detta är en idé som styrgruppen gärna skulle vilja se förverkligas inom Sundsvalls kommun. En arbetsgrupp från olika verksamheter kommer att sättas samman för att arbeta vidare med frågan under hösten 2017. Även inom det fortsatta arbetet med idéutvecklingen kommer ungdomsperspektivet att tas tillvara. De ungdomar från ungdomsreferensgruppen som initialt arbetade med frågan har blivit tillfrågade om att medverka i denna arbetsgrupp.

Överlag var styrgruppen mycket positivt inställd till de idéer som presenterades och det engagemang ungdomarna lagt ned. Genom att målgruppen för insatserna själva har varit med och påverkat innehållet kan det i högre grad säkerställas att de strukturer som byggs passar målgruppens behov. Att ta del av ungdomars egna röster i frågor som rör dem ger en helhetsbild i verksamhetsutvecklingen.

Förhoppningen är att detta arbete ska vara början till ett systematiskt arbete med deltagarperspektiv för verksamhetsutveckling.

Utvärdering

Efter avslutat referensgruppsarbete fick ungdomsreferensgruppen chans att utvärdera hur de upplevt de uppdrag de bidragit till. Här är ett urval av kommentarer från tre av deltagarna i ungdomsreferensgruppen samt från samordnarna inom DUA och KAA samt från metodansvarig.

Ungdomarnas utvärdering

"Jag är så nöjd och tacksam över att jag fick chansen till att få vara med att påverka. Att få bli sedd och hörd, men även ta del av andras erfarenheter och resor har för mig varit väldigt stort. Jag brinner verkligen för dessa frågor och det är något jag inte trodde var så starkt. Jag har ju självklart känt och tyckt likadant på grund av min egna historia, men att det skulle väcka så mycket lycka och entusiasm inom mig trodde jag inte. Detta arbete har varit så himla bra för så många! Och att få ta del av arbetets resa känns helt fantastiskt och än verkar det inte vara över. Så kul! Och så många härliga människor man har fått träffa blir som gräddor på moset! Jag är så tacksam! Och framförallt peppad på framtidens arbete!"

"Jag var lite orolig precis innan första mötet, om jag skulle vara rätt person för det här osv, jag vet fortfarande inte riktigt om jag var det. Men, jag bestämde mig ändå för att göra detta som en liten utmaning för mig själv och det gick bra! Det har varit jättetrevligt att träffa allihopa och supercoolt att styrelsegruppen föll till slut för idén som gruppen jag var med i hade spånat på. Det har också gett mig en insyn på det faktiska problemet med ungdomar och gymnasium avhopp samt jobbmarknaden genom alla personers berättelser och så."

"Jag tycker att det har varit väldigt intressant att få delta i den här referensgruppen, även givande. Först och främst har jag fått nya perspektiv på saker och ting, samt kunskap om hur det ser ut för ungdomar som valt att hoppat av gymnasiet. Det har varit svårt för mig, som gick ut gymnasiet med fullständiga betyg, att sätta mig in i en sådan situation. Men att få ha deltagit i detta arbete var otroligt kul och lärorikt."

Metodansvarig Malin Heimer Nilsson:

"Det har varit helt fantastiskt att få arbeta med de här ungdomarna! De har på ett imponerande sätt tagit sig an uppdraget med

stort engagemang, mod och tydlig vilja om att göra skillnad för andra. Rent metodmässigt så har det visat sig hur kraftfullt ett styrkebaserat och värdeskapande utvecklingsarbete är för att få människor att nyfiket utforska framgångsfaktorer och utifrån dessa tillsammans utveckla nya idéer."

Samordnare KAA, Hans Wiklund:

"Arbetet med ungdomsreferensgruppen har varit spännande och givande. Det har varit en intressant resa att se gruppens tankar kring frågor om avbrott från gymnasiet ta form och bli till konkreta förslag. Deras arbete har imponerat både på oss som arbetat med gruppen och på de politiker och högre chefer som sitter i vår styrgrupp."

Samordnare DUA, Caroline Holmström:

"Att välja att lyssna på dem det berör känns otroligt viktigt! Under de träffar vi har haft med ungdomsreferensgruppen har ungdomarna imponerat med sitt engagemang, vilja att påverka och förmåga att fokusera på framgångsfaktorer. Att ungdomarna har haft blandade erfarenheter och upplevelser har varit en styrka och de har på ett mycket fint sätt kompletterat varandra. I arbetat har de utgått från ett lösningsorienterat perspektiv och tydligt lyft fram individers inneboende styrkor. Detta har bidragit till att det utvecklingsarbete de genomfört varit så lyckat!"

Samordnare DUA, Emil Ulander:

"Det bästa med det här arbetet var att få träffa alla kloka ungdomar och ta del av deras kunskaper och erfarenheter, vilken tillgång för oss alla! Att de skulle lyckas ta fram bra förslag på idéer var jag ganska säker på men att det skulle bli såhär bra kunde jag inte föreställa mig. Otroligt roligt att styrgruppen valt att arbeta vidare med deras förslag samt att de fortsättningsvis ska få vara en del av utvecklingsarbetet. Hoppas och tror att DUA Sundsvall kan bli en föregångare på hur man arbetar med deltagarinflytande i verksamhetsutveckling!"

DUA Sundsvall

– ett samverkansprojekt
mellan Arbetsförmedlingen
och Sundsvalls kommun

www.sundsvall.se/dua
dua@sundsvall.se

Sammanställt av
DUA-samordnare Sundsvalls kommun

Caroline Holmström
caroline.holmstrom@sundsvall.se

Emil Ulander
emil.ulander@sundsvall.se

DUA
SAMVERKAN I
SUNDSVALL